

به نام خداوند بخشنده مهربان

طراح: محمد مهدی چهاردولی

دبیر: جناب آقای آصفی

با تشکر از جناب آقای آصفی که این
مطالب را در اختیار بنده قرار دادند

راه پیدا کردن مسند

نکته: فقط در جمله هایی مسند می آید که فعل آنها اسنادی باشد.

راه پیدا کردن مسند: **چی + فعل اسنادی**

مثال ۱: آخر هفته امتحانات ما ، تمام می شود.

چی می شود؟ تمام می شود. پس **"تمام"** مسند است.

مثال ۲: تمام بچه های ایران، فرزندان حقیقی من هستند.

چی هستند؟ فرزندان حقیقی من هستند. پس **"فرزندان حقیقی من"** مسند است.

توجه: فعل اسنادی نمی تواند مسند باشد ، پس **"می شود"** و **"هستند"** در مثال های بالا مسند نیستند.

چگونه فعل را پیدا کنیم؟

***تعریف فعل:** فعل بخشی از جمله است که در باره انجام یک عمل یا داشتن یک حالت ، به ما اطلاعاتی می دهد:

فرهاد رفت. (انجام یک عمل) معلم خوشحال است. (داشتن یک حالت)

***فعل مهم ترین بخش هر جمله است و معمولاً در پایان جمله می آید.**

***هر فعلی زمانی دارد. (گذشته، حال یا آینده)**

***هر فعلی شخصی دارد. (اول شخص ، دوم شخص یا سوم شخص)**

***هر فعلی یا مفرد است یا جمع.**

نهاد را چگونه پیدا کنیم؟

***تعریف:** نهاد یک یا چند کلمه است که یا کاری انجام می دهند؛ مانند «آقای مدیر» در

جمله زیر:

آقای مدیر آمد.

و یا حالتی را به آنها نسبت می دهیم ؛ مانند «برادرم» در این جمله:
برادرم خوشحال است.

***نهاد معمولاً در آغاز جمله می آید.**

***راه پیدا کردن نهاد: افزودن چه کس یا چه چیز به اول فعل ؛ مثال:**

بهرام درسش را نوشت. چه کسی نوشت؟ بهرام

معلم از کوتاهی دانش آموزان ، غمگین است. چه کسی غمگین است؟ معلم

مفعول را چگونه پیدا کنیم؟

*تعریف: مفعول یک یا چند کلمه است که پس از آن «را» می‌آید

یا می‌توان به آخر آن «را» اضافه کرد؛ مثال:

کژال روناک را بغل زد. در این جمله روناک مفعول است .

کژال از زمین سنگی [را] برداشت. در این جمله سنگی مفعول است.

*راه پیدا کردن مفعول: از جمله می‌پرسیم: چه کس را؟ یا چه چیز را؟

گرگ جوان رشید مردم را درید. چه کس را؟ جوان رشید مردم را

آزاد گردن گرگ را فشرده. چه چیز را؟ گردن گرگ را

*توضیح ۱: «را» حرف نشانه مفعول است.

*توضیح ۲: همه جمله‌ها مفعول ندارند.

*چگونه متمم را پیدا کنیم؟

تعریف متمم: متمم بخشی از جمله است

که معنی جمله را کامل می‌کند؛ مانند "بازار" در جمله زیر:

رامین کیف را از بازار خرید.

*راه پیدا کردن متمم: همیشه قبل از متمم

یکی از نشانه‌های متمم (حروف اضافه) آورده می‌شود؛ مثلاً در جمله پایین

"به" نشانه

متمم و "نمایشگاه کتاب" متمم است .

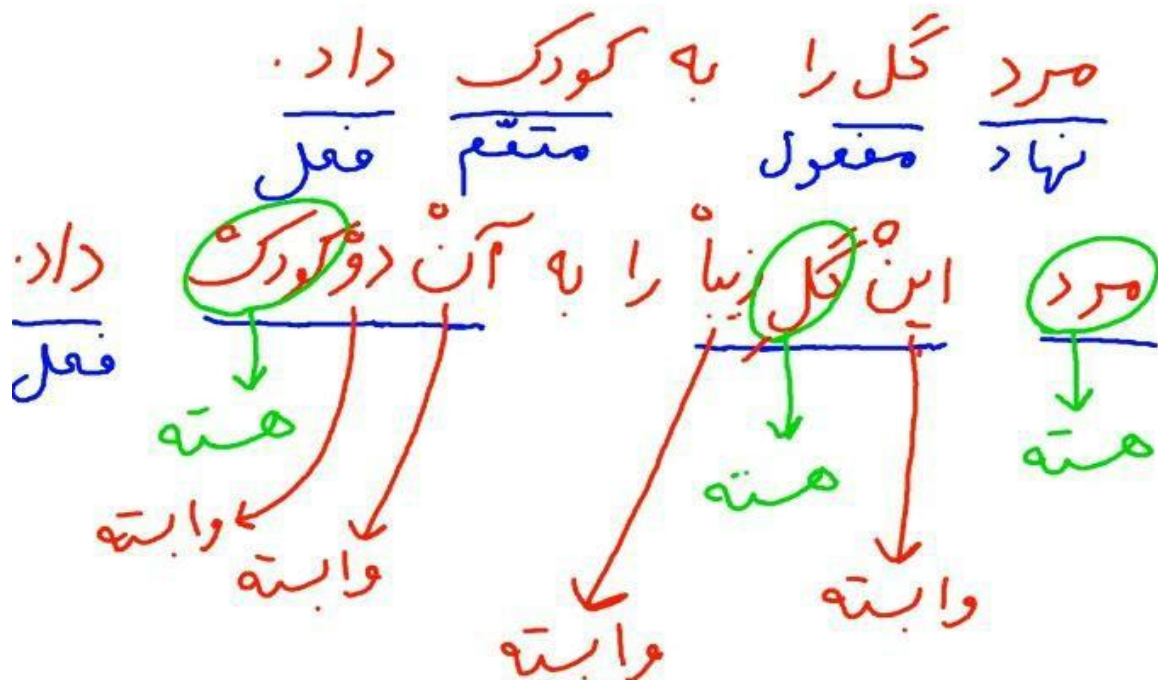
ما همیشه به نمایشگاه کتاب می‌رویم.

*نشانه‌های متمم:

به ، با ، بی ، بر ، بدون ، جز ، برای

در ، از ، تا چون ، الی ، الا ، سوای

گروه اسمی چیست؟ همین طور که مشاهده می‌کنید گروه اسمی همان نهاد، مفعول، متمم، مسند و منادا است، خواه یک کلمه باشد خواه بیشتر. (فعل گروه اسمی نیست).

چگونه در هر گروه اسمی، هسته را پیدا کنیم؟

۱- اگر گروه اسمی یک کلمه باشد، همان کلمه هسته است؛ مانند "مرد" در تصویر بالا

۲- اگر گروه اسمی، بیشتر از یک کلمه باشد، اولین کلمه‌ای که پایان آن کسره باشد، هسته است؛ مانند "گل" در تصویر بالا

۳- اگر گروه اسمی بیشتر از یک کلمه باشد و در پایان هیچ‌کدام کسره نباشد، آخرین کلمه هسته است؛ مانند "کودک" در تصویر بالا

نکته: یادمان باشد که هسته، اسمی است که در گروه اسمی نقش اصلی را دارد و معمولاً قابل حذف نیست و هسته همان اسمی است که کلمه‌های دیگر به آن افزوده شده‌اند.

صفت بیانی، مضاف‌الیه

کلمه‌ای (وابسته‌ای) که پس از هسته می‌آید ، اگر صفت باشد به آن "صفت بیانی" می‌گویند ولی اگر صفت نباشد (اسم یا ضمیر باشد) ، به آن مضاف‌الیه گفته می‌شود.

نحوه تشخیص اینکه کلمه (وابسته) پس از هسته ، صفت بیانی است یا مضاف‌الیه

1_ به پایان کلمه دوم "تر اضافه می‌کنیم اگر معنی منطقی داشته باشد ، صفت بیانی است

مثال: در گروه اسمی "هوش سرشار" اگر به آخر سرشار ، "تر" اضافه کنیم منطقی است. پس سرشار صفت بیانی است.

2_ در وسط دو کلمه "ی" اضافه می‌کنیم اگر معنی منطقی داشته باشد، پس کلمه دوم صفت بیانی است

مثال: در وسط گروه اسمی "هوش سرشار" "ی" را اضافه می‌کنیم، معنی منطقی دارد ، پس "سرشار" صفت بیانی است.